

На основу члана 23 Статута Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Скупштина Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, на 97. сједници одржаној 28. јула 2004. године, усваја

ЗАКОН О ТАРИФНОМ СИСТЕМУ ЗА ПРОДАЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Законом о тарифном систему за продају електричне енергије утврђују се тарифни елементи за обрачун електричне енергије коју преузимају купци електричне енергије (у даљем тексту: купац), а испоручује Влада Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: испоручилац), као и начин примјењивања тих елемената у циљу утврђивања тарифних ставова за продају електричне енергије.

Примјеном овог закона омогућава се оптимизација рада електроенергетског система, стимулишу купци на рационалну потрошњу електричне енергије и врши расподјела трошкова на купце, сразмјерно трошковима које узрокују електроенергетском систему с обзиром на мјесто, начин, количину и вријеме преузимања електричне енергије.

Члан 2

Тарифни систем примјењује се на све купце који су прикључени на електроенергетска постројења испоручиоца.

Под купцима у смислу претходног става сматрају се купци дефинисани Законом о општим условима за испоруку електричне енергије.

Члан 3

Зависно од мјеста преузимања електричне енергије купци се разврставају на:

- купце на високом напону и
- купце на ниском напону.

Под високим напоном подразумијева се напон од 1 киловолта (kV) и виши, а под ниским напон испод 1 киловолта (kV).

Члан 4

Тарифни елементи на основу којих се утврђују тарифни ставови за продају електричне енергије су:

- обрачунска снага,
- активна енергија и
- реактивна енергија.

Члан 5

Обрачунска снага утврђује се на један од сљедећа три начина:

- на основу вршног оптерећења измјереног у киловатима (kW),
- помоћу уређаја за ограничење снаге (струје), и
- на основу утрошене активне електричне енергије.

Вршно оптерећење је највећа просјечна преузета снага у временском интервалу од 15 минута у току мјесечног обрачунског периода.

Члан 6

Активна енергија обрачунава се у киловатчасовима (kWh), а утврђује се мјерењем.

Члан 7

Прекомјерно преузета реактивна енергија је позитивна разлика између стварно преузете реактивне енергије (kVAh) и реактивне енергије која одговара фактору снаге $\cos \varphi$ 0,95, односно то је реактивна енергија која прелази 33% преузете активне енергије, у вријеме примјене веће тарифе.

Реактивна енергија утврђује се мјерењем или повременим мјерењем на начин прописан овим тарифним системом.

Члан 8

Приликом утврђивања тарифних елемената дијелови киловата, киловатчаса и киловарчаса заокружују се на цијеле бројеве, и то на начин да се дио 0,5 или већи заокружује на виши цијели број, дио до 0,5 на нижи цијели број.

Члан 9

Тарифни ставови представљају цијену за тарифне елементе утврђене тарифним системом.

Тарифни ставови утврђују се посебно за сезоне, доба дана и за категорије и групе потрошње према напонским нивоима на којима се преузима електрична енергија.

Члан 10

Тарифни ставови према сезони су:

- нижи сезонски тарифни ставови (НС),
- виши сезонски тарифни ставови (ВС).

По нижим сезонским тарифним ставовима обрачунава се електрична енергија преузета у времену од 1. априла до 30. септембра, а по вишим сезонским тарифним ставовима преузета електрична енергија у осталим мјесецима.

За поједине купце, у зависности од дана читања бројила, почетак преласка с виших на ниже сезонске тарифне ставове и обрнуто може одступати од одредаба става 2 овог члана највише до десет дана, с тим да се таквом купцу обезбиједи трајање примјене нижих сезонских ставова најмање 180 дана.

Однос између виших и нижих сезонских тарифних ставова утврђује се са 1,5 : 1.

Члан 11

Тарифни ставови за активну енергију утврђују се према добу дана, и то:

- већа тарифа (ВТ) од 6 часова до 22 часа,
- мања тарифа (МТ) од 22 до 6 часова.

Сагласно прописима рачунања времена, у лџетном рачунању времена, уклопни сатови се не помијерају, тарифни ставови за активну енергију утврђују се према добу дана, и то:

- већа тарифа (BT) од 7 часова до 23 часа,
- мања тарифа (MT) од 23 часа до 7 часова.

По мањим тарифним ставовима (MT) обрачунава се и електрична енергија испоручена недјелом (0-24 часа), под условима да купац обезбиједи такво мјерење.

Изузетно од ставова 1 и 2 овог члана, за категорију “домаћинства” тарифни ставови утврђују се према добу дана, и то:

- већа тарифа (BT) од 7 до 13 и од 16 до 22 часа, односно у лџетном рачунању времена од 8 до 14 и од 17 до 23 часа;
- мања тарифа (MT) од 13 до 16 и од 22 до 7 часова, односно у лџетном рачунању времена од 14 до 17 и од 23 до 8 часова.

По мањим тарифним ставовима обрачунава се електрична енергија испоручена у часовима за које важе ти тарифни ставови, под условима да купац обезбиједи одговарајуће мјерење.

Између тарифних ставова у већој и мањој дневној тарифи утврђује се однос од 2:1.

Члан 12

У случају да у току мјесеца дође до промјене цијене електричне енергије, код купаца код којих се обрачунска снага утврђује на бази измјереног вршног оптерећења, утврђена обрачунска снага за тај обрачунски период дијели се у сразмјери преузете активне енергије прије и послије промјене цијена електричне енергије. Тако утврђени дијелови обрачунске снаге обрачунавају се примјеном одговарајућих тарифних ставова за снагу, прије, односно послије промјене цијена.

Код купаца, код којих се вриједност обрачунске снаге утврђује по мјерном мјесту, износ за снагу обрачунава се по измијењеним тарифним ставовима, уколико је промјена цијене електричне енергије наступила до 15. (укључујући и 15) у мјесецу, односно по ранијим тарифним ставовима уколико је промјена наступила послије 15-ог у мјесецу.

Члан 13

Кад се у току мјесеца пријави, односно одјави купац, обрачунска снага се утврђује:

1. купцима код којих се снага мјери, зарачунава се обрачунска снага према снази утврђеној на мјерном уређају, независно да ли се ради о пријави или одјави потрошње;
2. купцима код којих се снага не мјери:
  - ако се пријавио до 15. у мјесецу, зарачунава се износ снаге за тај мјесец;
  - ако се пријавио послије 15. у мјесецу, за тај мјесец се снага не зарачунава;
  - ако се одјавио до 15. у мјесецу, за тај мјесец се снага не зарачунава;
  - ако се одјавио послије 15. у мјесецу, зарачунава се износ за тај мјесец.

II. ОСНОВИ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЦИЈЕНЕ И ТАРИФНИХ СТАВОВА ЗА ПРОДАЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 14

Ниво цијена, релативне односе и тарифне ставове за продају електричне енергије на предлог надлежног одјељења утврђује градоначелник Брчко дистрикта БиХ (у складу с прописима о формирању цијена електричне енергије).

Члан 15

Ниво просјечне цијене електричне енергије изражава се тарифним ставовима за све обрачунске елементе а на основу годишњег биланса.

Висина тарифних ставова за продају електричне енергије утврђује се тако да се њиховом примјеном за годишњи временски период не прекорачи ниво просјечне цијене из претходног става.

Члан 16

Основи за утврђивање релативних односа између тарифних ставова по напонским нивоима укупни су трошкови који настају до мјеста преузимања електричне енергије.

Под трошковима из претходног става подразумијевају се трошкови производње, преноса и дистрибуције електричне енергије на одговарајућим напонским нивоима, укључујући резерву система.

Члан 17

Учешће вриједности снаге у укупној вриједности електричне енергије утврђује се за сваку категорију потрошње као цјелину, а остварено учешће вриједности снаге у укупној вриједности електричне енергије појединачног купца зависи од остварених карактеристика његове потрошње електричне енергије и може бити веће или мање од просјечно утврђеног учешћа.

Учешће вриједности снаге у укупној вриједности електричне енергије износи:

1. на високом напону 50% за сваку категорију потрошње;
2. остала потрошња на 0,4 kV - I група 50%;
3. код домаћинстава 25%;
4. остала потрошња на 0,4 Vк - II група 25%.

Учешће вриједности снаге у укупној вриједности електричне енергије утврђује се приликом израчунавања тарифних ставова и то најмање једанпут у пет година.

Под укупном вриједношћу електричне енергије подразумијева се вриједност снаге, активне и прекомјерно преузете реактивне енергије.

Укупна вриједност електричне енергије за одређену категорију и групу потрошње утврђује се примјеном тарифних ставова на одговарајуће тарифне елементе према годишњем електроенергетском билансу.

Члан 18

У случају да добављач Владе Брчко дистрикта БиХ с којим је склопљен уговор о набавци електричне енергије није у могућности да испоручи уговорене количине електричне енергије, испоручилац ће испоручити купцима електричну енергију набављену из других извора, а на цијене електричне енергије, према члану 15 Закона о тарифном систему, зарачунаће позитивну или негативну разлику у цијени.

Разлика у цијени, из претходног става, представља разлику између цијене електричне енергије испоручене из система испоручиоца и просјечне цијене електричне енергије набављене од других електропривреда, индустријских електрана и из увоза.

Висину разлике у цијени из претходног става, као и начин плаћања, утврђује испоручилац.

Купци, у случају недостатка електричне енергије у електроенергетском систему или због потребе купаца за већим количинама електричне енергије од билансом предвиђених количина, могу сопственим аранжманима да обезбиједи неопходне количине електричне енергије.

У случају из претходног става, купац је дужан да испоручиоцу плати трошкове преноса и губитака на мрежи испоручиоца до мјеста испоруке.

Члан 19

Када купац захтијева од испоручиоца већу сигурност испоруке електричне енергије, испоручилац и купац уговориће посебне услове за већу сигурност снабдијевања.

Члан 20

Купац који располаже властитим извором електричне енергије и врши повремене испоруке електричне енергије у електроенергетски систем испоручиоца, а тај систем му служи као резерва за снабдијевање, са испоручиоцем закључује посебни уговор којим се регулишу међусобни односи, у складу са обостраним интересом.

Одредбе уговора из претходног става не могу одступати од одредаба овог закона.

Члан 21

Испоручилац може преузети електричну енергију произведену у мини-електранама.

Ниво цијене за преузету електричну енергију према ставу 1, те услови испоруке и преузимање електричне енергије, утврђују се уговором.

III. ТАРИФА ЗА ВИСОКИ НАПОН

Члан 22

Тарифни ставови за високи напон су:

- тарифни ставови за напон 110 киловолти (kV) и виши, по којима се обрачунава електрична енергија на мјестима преузимања номиналног напона 110 киловолти (kV) и вишег;
- тарифни ставови за напон 35 киловолти (kV) по којима се обрачунава електрична енергија преузета на мјестима преузимања номиналног напона 35 киловолти (kV);

- тарифни ставови за напон 10 киловолти (kV) по којима се обрачунава електрична енергија преузета на мјестима преузимања номиналног напона од 1 киловолта (kV) до 20 киловолти (kV).

Члан 23

Купцу код кога се мјерење врши на напону реда нижег, односно вишег од мјеста преузимања, преузета електрична енергија обрачунава се по тарифним ставовима који важе за напон на мјесту преузимања, с тим да се преузете количине коригују за губитак у трансформацији.

Члан 24

Обрачунска снага утврђује се за мјесечни обрачунски период.

Обрачунска снага је вршно оптерећење постигнуто у доба примјене већих дневних тарифних ставова.

Уколико се вријеме постизања вршног оптерећења не утврђује регистрованим мјерењем (са записом), сматра се да је постигнуто у доба примјене већих дневних ставова.

Члан 25

У мјесечном обрачунском периоду, у којем услед квара на постројењима испоручиоца или квара или застоја на постројењима потрошача изазваног вишом силом, сагласно општим условима, те услед опште несташице електричне енергије, буде ограничено коришћење електричне енергије, обрачунска снага ће се у том периоду посебно утврдити.

Утврђивање обрачунске снаге из претходног става врши се купцу који има регистровано мјерење (са записом) смањењем постигнутог вршног оптерећења у том обрачунском периоду, сразмјерно броју часова или дана трајања ограничења у односу на укупно вријеме у већој тарифи.

Члан 26

Купцу који има властити извор електричне енергије и који у мјесечном обрачунском периоду, због прекида рада властитог извора, оствари веће вршно оптерећење, обрачунска снага за тај мјесечни период утврдиће се на следећи начин:

- ако квар властитог извора траје мање од 100 часова, испоручилац ће потрошачу за сваки час преузимања веће снаге у већој дневној тарифи зарачунавати 1% више од разлике између повећаног вршног оптерећења и вршног оптерећења оствареног за вријеме нормалног рада извора;
- за вријеме редовног ремонта, који у мјесечном обрачунском периоду траје мање од 720 часова стварног вршног оптерећења сразмјерно броју часова ремонта и укупном броју часова мјесечног обрачунског периода.

Одредбе претходног става неће се примјењивати у случајевима ремонта властитог извора купца у периоду трајања више сезоне.

Члан 27

Индиректни купац је онај који, уз сагласност испоручиоца, преузме електричну енергију преко мјерних уређаја другог потрошача.

Потрошња електричне енергије купца код кога су смјештени мјерни уређаји, умањује се за количину електричне енергије коју је преузео индиректни купац.

Када се ангажована снага индиректног купца утврђује мјерним уређајем, врши се умањење вршног оптерећења купца преко чијих постројења се снабдијева електричном енергијом други купац, за измјерено вршно оптерећење индиректног купца у истом временском интервалу, односно за максималну снагу, када није могуће утврдити вријеме њеног ангажовања.

Уколико се код индиректног купца снага не утврђује мјерним уређајем, обрачунска снага израчунаће се примјеном коришћења снаге директног купца, тако што се количина активне енергије коју је преузео индиректни купац подијели с тим временом коришћења (часова).

Потрошња реактивне енергије и губици електричне енергије код директног и индиректног купца, утврдиће се на начин који међусобно уговоре испоручилац и купци.

На индиректног купца, поред одредаба из претходних ставова, примјењују се и остале одредбе овог закона.

Члан 28

Ако један купац преузме електричну енергију на више мјеста испоруке, преузета електрична енергија обрачунава се одвојено за свако мјесто испоруке.

Изузетно од претходног става, за сву преузету електричну енергију за потребе купчевих објеката који се налазе на једном грађевинском комплексу, обрачунава се истовремено вршно оптерећење без обзира на број мјеста испоруке, уколико за то није обезбијеђено регистровано мјерење (са записом).

Укупно вршно оптерећење електровуче утврђује се збрајањем истовремених оптерећења.

Члан 29

Купцу који електричну енергију преузима на више мјеста испоруке за која су прописани различити тарифни ставови, преузета електрична енергија се обрачунава по тарифним ставовима прописаним за свако мјесто испоруке.

Члан 30

Купац који преузима електричну енергију на напонским нивоима за које су прописани различити тарифни ставови, и којима се утврђује истовремено вршно оптерећење, постигнуто вршно оптерећење утврђује се дијељењем, сразмјерно количинама активне енергије преузете у доба веће тарифе и на тако утврђене износе снаге примјењују се ставови прописани за сваки напонски ниво.

Члан 31

Великим купцима који се могу прилагођавати условима електроенергетског система испоручилац може дати и повољније услове испоруке електричне енергије од оних које они могу да остваре на основу овог тарифног система, што се регулише посебним одлукама и уговором између испоручиоца и купца.

IV. ТАРИФА ЗА НИСКИ НАПОН

Члан 32

Тарифа за ниски напон примјењује се на:

- купце прикључене на ниски напон;
- купце прикључене на високи напон, ако не закључе са испоручиоцем уговор о испоруци електричне енергије, односно ако се купац тако определијели.

Члан 33

Тарифом за ниски напон утврђују се сљедеће категорије потрошње:

- потрошња у домаћинству,
- јавна расвјета и
- остала потрошња.

Члан 34

Категорија потрошње “домаћинство” обухвата потрошњу електричне енергије до 2.000 киловатчасова (kWh) мјесечно у једном обрачунском периоду у станovima, кућама за одмор, потрошњу за освјетљење припадајућих споредних домаћинских просторија, гаража и прилаза стамбеним зградама, потрошњу за погон заједничких уређаја у стамбеним зградама (лифтови, машине за прање и сушење веша у вешерницама, мотори централног гријања, кућних и заједничких сеоских водовода групе грађана и подстанице за пумпање воде за даљинско загријавање стамбених зграда), за освјетљавање степеништа у стамбеним зградама, као и за погон електро-мотора у пољопривредним домаћинствима, само за потребе домаћинства, појединачне називне снаге до 3 киловата (kW) (циркулари, прекрупачи, сјечке, пумпе, пресе и сл.) а укупно највише до 9 киловата (kW).

У категорију потрошње “домаћинства” спада и потрошња у дјечјим јаслицама и вртићима, домовима за старе, изнемогле особе и дистрофичаре, за васпитно-запуштenu дјецу, за васпитно-запуштenu омладину, за дјецу лишenu родитељског старања, за дјецу ометану у психо-физичком развоју, за стални смјештај пензионера, за смјештај глувих и слијепих лица, домовима и интернатима за смјештај ученика, студената и инвалида, самачким хотелима, сликарско-вајарским радним атељеима, канцеларијама удружења хендикепираних лица и вјерских објеката и објеката за смјештај свештених лица као и потрошња кухиња црвеног крста и хуманитарних организација.

У категорију потрошње “домаћинство” у смислу ставова 1 и 3 овог члана не спада потрошња електричне енергије у котловницама и подстаницама за загријавање стамбених зграда које су у саставу предузећа, зградама за комерцијални туризам, одмаралиштима, потрошња мотора за погон кућних млинова, циркулара и сл. преко 3 киловата (kW) појединачне, односно преко 9 киловата (kW) укупне називне снаге, као и сва остала потрошња која није наведена у ставовима 1 и 3 овог члана.

Члан 35

Купци у категорији потрошње у домаћинству зависно од начина мјерења електричне енергије, разврставају се у сљедеће тарифне групе:

- тарифна група купаца којима се потрошња мјери једнотарифним бројилом (I тарифна група);
- тарифна група купаца којима се потрошња мјери двотарифним бројилом (II тарифна група);
- тарифна група купаца чијом се потрошњом даљински управља (III тарифна група).

Члан 36

Обрачунска снага обрачунава се у киловатима (kW).

Тарифни став за обрачунску снагу утврђену уређајем за мјерење снаге или уређајем за ограничавање снаге (струје) разликује се од тарифног става за снагу утврђену на основу утрошене активне електричне енергије.

Начин утврђивања обрачунске снаге као и вриједност подешене снаге (струје) на уређају за ограничавање снаге (струје) постојећи купци бирају једанпут годишње, а нови купци приликом прикључења на мрежу.

Члан 37

Обрачунска снага помоћу уређаја за ограничавање снаге (струје) утврђује се множењем вриједности струје у амперима (А) подешене на ограничивачу с коефицијентом 0,22 за монофазне електричне инсталације, односно 0,66 за трофазне електричне инсталације.

Утврђену снагу помоћу уређаја за мјерење или ограничавање купац плаћа без обзира на обим потрошње електричне енергије у обрачунском периоду.

Купцима којима се не мјери снага обрачунава се и мјесечна накнада у фиксном износу који одговара вриједности 5 киловата (kW) обрачунске снаге по важећим тарифним ставовима.

Члан 38

Тарифни став за активну енергију, за купце разврстане у категорију потрошње у домаћинству I - тарифна група, утврђује се тако да се већи дневни тарифни став одговарајуће сезоне, утврђен за купце исте категорије II тарифне групе, множи фактором 0,75.

Члан 39

Диригована испорука електричне енергије у категорији потрошње у домаћинству путем даљинског управљања обухвата потрошњу потрошача (апарата) у домаћинству код којих вријеме употребе електричне енергије у топлотне сврхе одређује испоручилац, с тим да је испоручилац дужан да омогући коришћење тих потрошача (апарата) девет часова у току дана.

Одредбе претходног става примјењују се ако испоручилац има изграђен систем даљинског управљања, а купац инсталацију која омогућава да се тарифни став за испоруку електричне енергије у доба мањег дневног тарифног става одговарајуће сезоне исте категорије, множи фактором 0,6.

Члан 40

Категорија потрошње "јавна расвјета" обухвата потрошњу електричне енергије за расвјету улица, тргова, путева, путних тунела, пјешачких прелаза, паркова, историјских споменика и уређаја за путну сигнализацију.

Потрошња електричне енергије за јавну расвјету обрачунава се по просјечној цијени за киловат, утврђеној на основу тарифних ставова за све обрачунске елементе I групе остале потрошње.

Члан 41

Категорија остале потрошње је сва остала потрошња електричне енергије на ниском напону, која није потрошња у домаћинству или јавној расвјети.

Члан 42

Купци у категорији остала потрошња на ниском напону, зависно од начина утврђивања обрачунске снаге, разврставају се у сљедеће тарифне групе:

- тарифна група купаца код којих се мјери обрачунска снага (I тарифна група);
- тарифна група купаца код којих се не мјери обрачунска снага, а потрошња се мјери једнотарифним бројилом (II тарифна група);

- тарифна група купаца код којих се не мјери обрачунска снага, а потрошња се мјери двотарифним бројилом (III тарифна група).

Купци електричне енергије овог члана бирају тарифну групу потрошње и могу је мијењати једанпут годишње.

Члан 43

Код тарифне групе купаца код којих се обрачунска снага мјери, утврђује се за мјесечни обрачунски период.

Код тарифне групе купаца код којих се обрачунска снага не мјери, утврђује се на исти начин као и у категорији “домаћинство”.

Члан 44

Потрошња електричне енергије различитих категорија потрошње на ниском напону, обрачунава се одвојено, ако се одвојено мјери.

Купцу, који преко једног мјерног уређаја користи електричну енергију у домаћинству и осталој потрошњи, укупно преузета електрична енергија разврстава се у категорију остале потрошње.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45

Испоручилац је дужан тарифне ставове за продају електричне енергије ускладити са одредбама овог закона приликом прве промјене цијена електричне енергије, а најдаље у року од 3 мјесеца.

Члан 46

У зависности од енергетске ситуације и могућности електроенергетског система, градоначелник Брчко дистрикта БиХ, може својом одлуком прописати ограничење испоруке електричне енергије.

За купце из категорије потрошње домаћинство и II групе остале потрошње одлуком из претходног става могу се утврдити и диференцирати цијене у периоду више сезона за потрошњу која превазилази билансе могућности електроенергетског система.

Члан 47

Овај закон ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ”.

Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА

Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA

Број: 0-02-022-244/04
Брчко, 28. јул 2004. године

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ БРЧКО ДИСТРИКТА

Мирсад Ђапо, дипл. правник